

ΑΝΤΙΝ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ : ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ, ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΝ, ΓΕΩΡΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ('Εσωτερικού σελ. 6
) Διὰ τούτους Διδασκάλους » 5
ΕΤΗΣΙΑ ('Εξωτερικού φρ. 10

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Κ. Γ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ

'Εν Λευκωσίᾳ τῇ 15 'Ιανουαρίου 1911.
ΕΤΟΣ Γ'. ΑΡΙΘΜΟΣ 2.

ΤΟ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

Νέον και μαζί νέα περί-
οδος και δούρμων των
Κυπριών εφημερίδων διὰ τὴν
περιφέρειαν Mitsis' Commercial
School τῆς Λεμεῖου. Αἱ εἰς τὴν θέλουν σώνει
και καλὰ Ἑλληνικὴν τὴν αὐτὴν ἡμεῖς ὁμως
νομίζομεν ὅτι καλὰ κάμνει ὁ δωρητὴς νὰ τὴν κηρύττη
διεθνή· διότι ἀρκεταὶ κορυφαὶ τῶν βουνῶν μας εἶνε
κατελιημμένοι ἀπὸ Ἑλληνικὰ Μοναστήρια· ἄς ἀφι-
σωμεν και μίαν νὰ καταληφθῇ ἀπὸ ἓν διεθνές, τὸ
ὁποῖον ἄλλως τε συνάδει και μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ Χρι-
στιανισμοῦ καλλίτερον. Τώρα ὡς πρὸς τὴν θέσιν τοῦ
'Ηγουμένου, εἶνε πράγματι λυπηρὸν ὅτι δὲν θὰ κατα-
ληφθῇ ἀπὸ Ἑλλήνων Κύπριον—και ἔχομεν δὲ τό-
σους καταλλήλους—ἀλλὰ και δὲν εἶνε ὀλίγοι αἱ θέ-
σεις ἡγουμένων ποῦ κατέχονται ἀπὸ Ἑλλήνων Κυ-
πρίους, ὥστε δυνάμεθα νὰ παραχωρήσωμεν τὴν ἀρτι-
σύττατον εἰς κανένα Ἀγγλον. Τὸ ἀσφαλές συμπέρα-
σμα ἀπὸ ὅλην αὐτὴν τὴν ἀτελείωτον ἱστορίαν, θὰ εἶνε
ὅτι μὲ ὀλιγωτέραν φασαρίαν και κόπους εἰμπορεῖ κα-
νεὶς νὰ κερδίσῃ εἰς τὴν Αἴγυπτον δέκα ἑξ̄ χιλιάδας λί-
ρας, παρά νὰ τὰς ἐξοδεύσῃ εἰς τὴν Κύπρον. Ὁ κ. Μι-
τσιτῆς δὲν πιστεύομεν νὰ ἤκουσε περισσοτέρας συμβου-
λὰς και ἐπιπλήξεις, ὅταν ὡς βιοπαλαιστὴς ἐπὶ τόσα
ἔτη συνήθριζε λίραν πρὸς λίραν τὸ ποσὸν αὐτὸ, παρ'
ὅσας ἤκουσε κατὰ τοὺς ὀλίγους τούτους μῆνας καθ'
οὓς ἐδήλωσεν ὅτι θέλη νὰ ἐξοδεύσῃ τὰ χρήματά του
κατὰ τὸ κέφι του και «διὰ νὰ εὐεργετήσῃ τὰ μέρη,
ἀτινα εὐρέθησαν ἡδικημένα ὑπὸ τῆς φύσεως».

Ἡμεῖς, θεωροῦντες τὰς ἀποφάσεις τοῦ κ. Μιτσιτῆ
ὡς τελειωτικὰς και τὸν σκοπὸν του ἅγιον, ἐλάβομεν
πρὸ καιροῦ τὸ θάρρος νὰ συστήσωμεν εἰς τὴν ἀντίληψίν
του και ἄλλα ἡδικημένα ὑπὸ τῆς φύσεως μέρη τῆς
νήσου μας, τὰ ὁποῖα νὰ ἐνισχύσῃ διὰ τῆς ἰδρύσεως κα-
ταλλήλων σχολῶν, ὡς λ.χ. μιᾶς ποδηλατικῆς Σχο-
λῆς εἰς Καππαρόβουνον, μιᾶς χορευτικῆς εἰς Ἀπόστο-
λον Ἀνδρέαν και ἐνὸς ἐνυδρείου ἢ ναυτικῆς σχολῆς εἰς
Πραστειὸν τῆς Μεσαρίας.

Τοιαύτας συστάσεις ἔχομεν πλείστας ὅσας νὰ

ὑποβάλωμεν εἰς τὸν εὐγενῆ δωρητὴν, ἀλλὰ περι-
μένομεν νὰ ἀναγνωρίσῃ πρῶτον τὴν σκοπιμότητα
τῶν ἀνωτέρων και νὰ τὰς θέσῃ εἰς ἐφαρμογὴν, και κατό-
πιν. Μόνον δύο ἐπειγούσας συστάσεις κατ' ἀνάγκην θὰ
προσθέσωμεν ἐδῶ. Πρῶτον, νὰ σπεύσῃ ὁ δωρητὴς νὰ
ἐξασφαλίσῃ τὰς ὑπηρεσίας τῶν ἀπό τινος περιφερομέ-
νων ἐνταῦθα Κινέζων, ὡς καθηγητῶν τῆς σχολῆς του
και δεύτεροι, ἐὰν δὲν ἐξεῦρε τὸν κατάλληλον Διευθυν-
τὴν, νὰ μὴ ἀναζητήσῃ ἄλλον, διότι δὲν ὑπάρχει κα-
ταλληλότερος ἀπὸ τὸν γνωστὸν μελαχροινὸν διεθνή
ἐμπορον ὀπωρῶν τῆς Λάρακος, ὅστις φέρει ἐπὶ τοῦ
στήθους τῆς φανέλλας του τὴν λέξιν **φρουῦτα** εἰς
ὅλας τὰς προτιμωμένας ὑπὸ τοῦ δωρητοῦ γλώσσας
και μάλιστα κατὰ τὴν τάξιν τῆς προτιμήσεώς του. Ἡ
τελευταία μάλιστα σύμπτωσις μᾶς κάμνει νὰ διαβλέ-
πωμεν ὀλοφάνερα τὸν δάκτυλον τῆς Θεῆας Προνοίας
πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τοῦ δωρητοῦ, ὅστις δὲν εἶ-
νε βέβαια ἄλλος ἢ ἡ διεθνικοποίησις τῶν συμπολιτῶν
του Μαραθευτῶν.

Τὰς ὑποδείξεις αὐτὰς ὑποβάλλομεν ὅπως ἀφιλοκερ-
δῶς εἰς τὸν εὐγενῆ δωρητὴν, μόνον διὰ νὰ συντελέσω-
μεν, κατὰ δύναμιν, εἰς εὐδωσιν τοῦ σκοποῦ του.

Εἴμεθα ἐξ ὅλων τῶν λαῶν τοῦ κόσμου οἱ
ἀγριώτεροι και πολεμοχαρέστεροι. Διὰ τὸ παρα-
μικρὸν ἐξαπτόμεθα ὡς πετεινοὶ και ἀμέσως φέρομεν
τὴν χεῖρα εἰς τὸ ἀριστερὸν πλευρὸν, ὅπου τὰ ἰπποτικά
μας ξίφη κρέμανται πάντοτε ἠκονισμένα, και πετσο-
κοπτόμεθα ἀγρίως. Ὅσοι διὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον λό-
γον δὲν φέρουν μεθ' ἑαυτῶν τὰ ξίφη των, φέρουν εἰς
τὴν ζώνην τοῦλάχιστον ἡμίσειαν δωδεκάδα μυτερῶν
μαχαϊρῶν, μὲ τὰς ὁποῖας ὀργώνουν τὸ δέρμα ὁ εἰς τοῦ
ἄλλου, ὡς ἐρυθρόδερμοι Ἴνδοί. Εἰς τοὺς δρόμους δὲν
συναντᾷ τις εἰμὴ ἀνθρώπους φέροντας οὐλὰς και ἐπι-
δέσμους τραυμάτων μὲ μυτεράς μαχαίρας, και συνο-
δεύοντας κηδεῖας ἄλλων ἀνθρώπων ποῦ ἐφρονεῦθησαν μὲ
μυτεράς μαχαίρας ἢ ξίφη. Εἰς τὰς ἀγορὰς τῶν διαφό-
ρων πόλεων, τὰ πλείστα μαγαζεῖα ἐγείναι ἐργαστά-
σια μαχαϊρῶν, και τὰ ἀτμόπλοια (ἐταν κατορθώσουν
νὰ πλησιάσουν εἰς Κυπριακὸν ὄρυον) ἀποβιβάζουν δέ-
ματα μυτερῶν μαχαϊρῶν κατὰ μυριάδας. Τὰ ὄρη τῆς
Κερυνείας δὲν ἐπαρκοῦν πλέον νὰ χορηγοῦν ἀκόντας διὰ

τάς μαχαίρας και τὰ ξίφη μας και εισάγομεν τοιαύτας και έξωθεν. Δεκάς έντοπίων χαλυουργείων συστήματος Bessemer δέν έπαρκοῦν νά χορηγοῦν τόν χάλυβα όστις χρειάζεται δια τόν έξοπλισμόν μας και εισάγομεν χιλιάδας τόννων από τὰ έργοστάσια τοῦ Κρούπ και τοῦ Συνδικάτου Κάρνεζη, έπενεγκόντες οὔτω σημαντικήν ὕψωσιν τιμῶν εἰς τὰς παγκοσμίους αγοράς τοῦ χάλυβος, ένεκα τῆς όποίας τὰ διάφορα Κράτη δυσκολεύονται νά εφαρμόσουν τὰ ναυτικά των προγράμματα και νά στρώσουν τοὺς ἀναγκαιοῦντας εἰς αὐτὰ σιδηροδρόμους. Προέβημεν μάλιστα μέχρι τοῦ σημείου νά ἀφαιρέσωμεν τὰ ελάσματα τοῦ μόλις στρωθέντος σιδηροδρόμου Λάρνακος—Λευκοσίας και νά τὰ μεταποιήσωμεν εἰς μυτερὰς μαχαίρας και ξίφη και τὸ αὐτὸ ἴσως θά έπράτταμεν και δια τόν ἄλλον σιδηροδρόμον, ἐάν τὰ ελάσματα τούτου δέν ἦσαν πεπαλαιωμένα και έσχωριασμένα από τὴν ἀχρησίαν.

Ἐνώπιον τοιαύτης πρωτοφανοῦς καταστάσεως τί έπρεπε νά γίνη; πῶς νά τεθῆ τέρμα εἰς τόν ἀένανον αὐτὸν έξοπλισμόν όστις μᾶς κατέστησε τὸ φόβητρον τοῦ κόσμου; Δια τὰς έκτάκτους περιστάσεις χρησιμοποιοῦνται έκτακτα μέτρα.

Εὐτυχῶς εύρέθη ἡ λύσις. Νά ἀπαγορευθῆ δια νόμου ἡ εἰσαγωγή, κατασκευὴ και πώλησις μυτερῶν μαχαίρων, και νά κατασχεθῶσιν αἱ ὑπάρχουσαι, ὅπως καταστραφῶσι. (χμ . . .)

Τὸ μέτρον εἶνε θαυμάσιον, ὡς κάθε ριζικόν μέτρον. Τὸ ἐγκλημα θά ἐγκλείψῃ όταν λείψουν τὰ ὄργανά του. και ἡμεῖς θά ἐξημερωθῶμεν όταν χάσωμεν τὰς μαχαίρας μας, ἀκριβῶς ὅπως ἐξημεροῦνται τὰ θηρία, τῶν όποίων ἀφαιροῦνται οἱ κυνόδοντες.

Ἄλλὰ τὸ ότι θά καταστραφῶσιν αἱ μάχαιραι εἶνε συγκαλύψις τῆς ἀληθείας ἢ μᾶλλον παρασιώπησις ἐκείνου ὅπερ πράγματι θά συμβῆ. Ἡμεῖς, καλῶς πάντοτε πληροφορημένοι, θά ἀποκαλύψωμεν τὸ μυστικόν. Αἱ μάχαιραι, λοιπόν και τὰ ξίφη μας θά τακῶσιν εἰς εἰδικὰς καμίνους και τὸ ἐκ τούτων μέταλλον (ὑπολογιζόμενον εἰς 320 χιλιάδας τόννους ἀρίστου χάλυβος) θά σταλῆ εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἵνα δι' αὐτοῦ κατασκευασθῶσι δέκα «Δρέτναωτς» ἐξ ἐκείνων μὲ τὰ όποια Britannia rules the waves

Τώρα ἂν μερικοὶ δημοσιογράφοι γράφουν κατὰ τοῦ ὠραίου τούτου μέτρον και ἀποκαλοῦν ἀνελεύθερον τὸ σχετικόν νομοσχέδιον, μὴ τοὺς ἀκούετε. Αὐτοὶ γράφουν καθ' ὑποκίνησιν ξένης Δυνάμεως ἥτις, φοβεῖται τὰ «Δρέτναωτς» . . . Γερμανικὸς δάκτυλος ἀσφαλῶς . .

ΚΥΠΡΙΑΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΠΑΛΛΟΥΚΙ

Μέσα εἰς τὸ μοναδικόν καφενεῖον τοῦ χωρίου Μ. τῆς Μεσαορίας, μὲ τοὺς μαυρισμένους τοίχους, ἀπὸ τῶν όποίων αἱ εἰκόνες τῶν ἡρώων τῆς ἐπαναστάσεως και τῶν Ἑλλήνων Βασιλέων ἐμόρφιζον, ὡσεὶ οἰκτεῖρουσαι τὸν λιθογράφον όστις τὰς ἐφιλοτέχνησε και τὴν χαμηλὴν ὄροφὴν ἀπὸ τὴν όποιαν αἱ ἀράχνη ἐκρέμαντο ὡς παραπετάσματα, ἐκάθηντο μίαν νύκτα τοῦ Ἰανουαρίου πέντ' ἐξ νέου τοῦ χωρίου παίζοντες πρέφαν και συζητοῦντες μεγαλοφώνως τὰ νέα τοῦ χωρίου. Πῶς μὲ τὰς τελευταίας βροχὰς και τὸ «κατέβασμα» τοῦ ποταμοῦ ἡ γεωργία ἐπήγαινε καλὰ, πῶς ὁ δάσκαλος δέν ἐβγαίνειν ἐξω διότι ἐτοίμαζε τὸν «λόγον» διὰ τὴν ἐορτὴν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, πῶς ἐπῆρεν ὁ ποταμὸς τὸν γάδαρον τοῦ Ττόουλου χθὲς και πῶς προχθὲς ἐδείχθησαν οἱ καλλικάντζαροι εἰς τὴν μάναν τοῦ Ττόουλου.

Ἐδῶ ἡ συζήτησις ἤναψεν. Ὁ Γεωρκῆς ὁ Καπετᾶνος, ὡς κοσμογυρισμένος ποῦ ἦτο (εἶχε γυρίσει Ἀνεμουῖριν, Σελεύκειαν και Τρίπολιν σχεδὸν ἐπὶ δύο ἔτη) δέν παρεδέχτο κατ' οὐδέναν τρόπον ότι ἡ μάνα τοῦ Ττόουλου εἶδεν καλλικαντζάρους ἀλλ' ότι «ἔτσι τῆς ἐφάνη» και μάλιστα ἠρνεῖτο πεισμόνως ότι ὑπάρχουν «στοιχειὰ» εἰς τὸν κόσμον. Εἰς τὴν συζήτησιν ἔλαβον ὅλοι μέρος, ὁ Κωστῆς τοῦ Πιέρου ὁ Βασίλης τοῦ Στυλλῆ, ὁ Ροδῆς, ὁ Νικολῆς ὁ Κεφαλαῆς και ἄλλοι, και ὅλοι ὑπεστήριζαν ότι βεβαίως ὑπάρχουν φαντάσματα και ἀνέφερον πολυαριθμούς αὐτῶν ἐμφανίσεις εἰς δέκαδας προσώπων, εἴτε ἐκ τοῦ χωρίου Μ. εἴτε ἀπὸ τὰ περίξ. Ἄλλ' ὁ Γεωρκῆς, ὄχι μόνον δέν ἐπέθετο ότι ὅλοι αὐταὶ αἱ ἐμφανίσεις φαντασμάτων ἦσαν ἀληθεῖς ἀλλὰ και ἐπερίπαιζε τοὺς πιστεύοντας εἰς αὐτὰ. Καὶ ἄνω εἰς τὴν ἔξαψιν τῆς συζητήσεως, ἰσχυρίσθη ότι αὐτὸς δέν θά ἐφοβῆτο νά διανυκτερεύσῃ και μέσα εἰς τὴν Ἁγίαν Εἰρήνην τῆς Παλλούρας. Ἦτο δὲ ἡ Ἁγία Εἰρήνη παλαιότατον, κατρησιπωμένον ἐξωκλήσι, ὀλίγον ἀπέχον τοῦ χωρίου Μ. και χρησιμεῦον ὡς νεκροταφῖον αὐτοῦ. Ἐκεῖ, κατὰ τὰς διηγήσεις τῶν γραιῶν τοῦ χωρίου, οἱ καλλικάντζαροι, τὰ φαντάσματα τῶν ἀποθαμμένων, τὰ στοιχειὰ και ἡ ἀνεράδες εἶχαν συχνὰς συναθροίσεις και ἀλλοίμονον εἰς ἐκεῖνον ὅπου θά διήρχετο ἐκεῖθεν νύκτα. Ἀσφαλῶς τὸν περιέμενε κακὸν τέλος· εἴτε θά ἀπέθνησκεν ἐκεῖ ἐπὶ τόπου ἀμέσως, εἴτε ἂν τοῦ «ἐδείχνετον» κανένας βρυκόλακας θά ἔχανε τὴν λαλιὰν και σὲ τρεῖς ἡμέρες τὸ πολὺ θά ἀφίενε τὸν κόσμον. Εἰς ὅλην τὴν Μεσαορίαν δέν θά εὑρίσκετο ἄνθρωπος τόσοσιν τολμηρὸς και ἀσυλλόγιστος ὡστε νά ριφοκινδυνεύσῃ εἰς νυκτερινὴν ἐπίσκεψιν τοῦ ἐρημικοῦ ἐξωκλή-

σίου, ἀφοῦ καὶ τὴν ἡμέραν ἀκόμη δὲν ἐπήγαινε κανεὶς ἐκεῖ εἰμὴ ὅταν εἶχαν νὰ θάψουν κανένα, ὅποτε ἡ παρουσία τοῦ σταυροῦ καὶ τῶν ἐξαπτερύγων παρεῖχε κῆποιαν ἀσφάλειαν. Διὰ τοῦτο ἡ ἀσυλλόγιστος μεγαλαυχία τοῦ Γεωρκῆ, ὅστις ἐπίμενε νὰ στοιχηματίσῃ ὅτι εἰμποροῦσε νὰ πάγῃ μόνος του ἐν καιρῷ νυκτὸς μέσα εἰς τὸν περίβολον, «τὸ σημηνητῆρι» τοῦ νεκροταφείου, τόσον ὀλίγον ἐπιστεῦθη, ὥστε ὅλοι εὐρέθησαν πρόθυμοι νὰ δεχθῶν τὸ στοιχίημα. Καὶ ἔτσι, ἡ πρέφα ἐγκατελείφθη καὶ καθωρίσθησαν οἱ ὅροι τοῦ στοιχήματος ἐπὶ παρουσίᾳ ὄλων καὶ ἐπὶ ἀλόγῳ τιμῆς.»

Κατὰ τοὺς ὅρους αὐτοῦς, ὁ Γεωρκῆς θὰ μετέβαινε τὴν ἰδίαν ἐκείνην νύκτα εἰς τὸ νεκροταφεῖον καὶ θὰ ἐκάρφωνεν ἐπὶ ἐνό; σίου δῆποτε μνήματος; Ἐνα «γαδουροπαλλουκον» τὸ ὅποιον θὰ ἔπερνε μαζί του, εἰς πίστωσιν τῆς ἐπισκέψεως του καὶ θὰ ἐπέστρεφεν εἰς τὸ καφενεῖον. Τὴν ἄλλην ἡμέραν πολὺ πρῶτ', ὅλοι οἱ φίλοι θὰ συνηθροίζοντο καὶ θὰ μετέβαινον ἐν σώματι εἰς τὸ νεκροταφεῖον, καὶ ἐὰν ἀπὸ τὸ καρφωμένον παλλοῦκι ἐβῆθαιούντο ὅτι ὁ Γεωρκῆς; ἐξετέλεσε τὸν ἄθλον, θὰ ἔχανον ἀπὸ δύο σελίνια. Ἄλλως ὁ Γεωρκῆς; θὰ ἐπλήρωνεν εἰς ἕκαστον ἴσον ποσόν.

Γελῶν καθ' ἑαυτὸν διὰ τὴν ἀνθρωπίνην δεισιδαιμονίαν ὁ Γεωρκῆς, ἔλαβε τὸ παλλοῦκι, ὑψωσε τὴν σέλλα τῆς βράκας, καὶ ἐζήθη τοῦ καφενείου, βυθισθεὶς εἰς τὸ σκότος τοῦ δρόμου.

ΛΛ

Ψυχρὸς ἐφυσσοῦσεν ἄνεμος, διώκων ὀγκώδη μαῦρα νέφη τὰ ὅποια ἐκάλυπτον τὸν ὄριζοντα ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν. Μέσα εἰς τὰ καλοποτισμένα χωράφια, μὲ τὰ μόλις φυόμενα σπартά, σιγὴ ἐβασίλευε μυστηριώδης τὴν ἡποίαν διέκοπτεν, ἐνίοτε ἡ θρηνώδης καὶ ἀνατριχιαστικὴ φωνὴ τοῦ «θουπιού» ἢ ἡ παραπονετικὴ καὶ βαθεῖα στοναχὴ κανενὸς βωδιῦ κλεισμένου εἰς τὸν χαμηλὸν του στάβλον. Τυλιγμένος μέσα εἰς τὸ ἀκαποτίν» του, καὶ μὲ τὸ χονδρὸν ξύλινον παλλοῦκι εἰς τὴν χεῖρα, ὁ Γεωρκῆς ἐβάδιζεν ὅσον ἠδύνατο ταχέως, βυθίζων τὰς χονδρὰς καὶ βαρετὰς «ποδίνες» του μέσα εἰς τὴν παχεῖαν καὶ κολλώδη λάσπην τοῦ μονοπτιοῦ, τὸ ὅποιον ἔφερε διὰ τῶν καλλιεργημένων ἀγρῶν εἰς τὸ μικρὸν ὑψωμα ἐπὶ τοῦ ὁποίου κεῖται τὸ νεκροταφεῖον. Ἐκεῖ τὸ μέρος εἶχε πράγματι κῆτι τὸ τρομακτικὸν κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην. Ὁ ἄνεμος ἐσύριζε μέσα εἰς τὰς πυκνὰς «παλλοῦρες» ποῦ ἐκάλυπτον μὲ τοὺς πολυακάνθους πλοκάμους των τὸ τραχὺ ἔδαφος καὶ τὰ λεπτὰ ξηρὰ ραβδία τῶν σκυλλῶν ἐφαίνοντο ὡς στυστὰ κηρία φυτευμένα εἰς δίσκους κολλῶσαν. Δύο-τρεῖς «μοσφιλιές» ποῦ ἐξεῖχον ἄνω τοῦ ἔδαφους, παρεῖχον μέσα εἰς τὸ πικρὸν σκότος, τὴν ἐντύπωσιν ἀκινήτων σκιῶν ποῦ παρεμόνεον τοὺς διαβχτάς. Ἡ σελήνη, εὐρισκομένη εἰς τὸ τελευταῖον τῆς τέταρτον, δὲν εἶχεν ἀνατείλει ἔτι ἀλλ' ἡ ἀστροφεγγιὰ ἐπέτρεπε τὰ βλέπη τις συγκεχυμένως, δσακίς ὁ ἄνεμος, παρασύρων τὰ μαῦρα νέφη, ἄφινε γωνίαν τινὰ τοῦ οὐρανοῦ ἀκάλυπτον.

Φθάσας ἔξωθι τοῦ χαμηλοῦ λιθοκτίστου τοίχου, ὅστις ἔφραττε τὸ νεκροταφεῖον, ὁ Γεωρκῆς ἀνεζήτησε μέρος αὐτοῦ περισσώτερον τῶν ἄλλων χαλασμένον καὶ προσεπάθησε

νὰ τὸν διασκελίσῃ. Τὸ κατῶρθωσε μὲ ἀρκετὴν δυσκολίαν. Οἱ λίθοι τοῦ τοίχου ἀπεσπῶντο κάτω ἀπὸ τὴν χεῖρα του καὶ τὰ καρφιά τῶν ἀποδίνων» του ἐγλυστροῦσαν πάνω εἰς τὰ χόρτα καὶ τὴν μοῦχλαν ποῦ τοὺς ἐκάλυπτον. Τέλος κατῶρθωσε νὰ πηδήσῃ, ἀλλὰ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν προσπαθειῶν του, ἡ σέλλα τῆς μακρᾶς βράκας του, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀνασυρμένην καὶ ἀναδεμένην, ἐλύθη. Ὁ Γεωρκῆς χωρὶς νὰ προσέξῃ εἰς τὸ ἀσήμαντον τοῦτο περιστατικὸν ἔλαβε μίαν ἀπὸ τὰς ἀποσπασθεῖσας πέτρας τοῦ τοίχου καὶ μέσα εἰς τὸ βαθὺ σκότος, ἐζήτησεν τὴν κατάλληλον θέσιν ὅπως καρφώσῃ τὸ χονδρὸν ξύλον ποῦ ἐκράτει. Καίτοι δὲν ἐφῆετο ἐν τούτοις κῆποιος δισταγμὸς κατέλαβε τὴν ψυχὴν του.

Ἄραγε αὐτὸ τὸ ὅποιον ἔπραττε δὲν ἦτο ἱεροσυλία; καὶ ἀπὸ τὴν μνήμην του διήλθον ἄκαριαίως ὄλαι ἐκεῖναι αἱ ἱστορίαι φαντασμάτων, θρυκολάκων καὶ νεκρῶν «σαρκαθέντων» τὰς ὁποίας, μικρὸς ὅταν ἦτο, ἤκουε τόσον συχνὰ καὶ ἐπίστευε τόσον ἀκραδάντως, πρὶν ἢ ἡ ἀνθρωθεῖσα σκέψις του καταδικάσῃ εἰς σιγὴν τὸν δεισιδαίμονα τρόμον πρὸς πᾶν ὅ,τι σχετίζεται μὲ νεκροῦς καὶ τάφους, τὸν ὅποιον κάθε μικρᾶς ἀναπτύξεως ἄνθρωπος τρέφει ἐν ἑαυτῷ. Ἄλλ' ἐνεθυμήθη τοὺς φίλους οἱ ὁποῖοι τὸν ἐπερίμεναν εἰς τὸ καφενεῖον, τὸ στοιχημά των, καὶ πρὸ πάντων τὰς εἰρωνίας των καὶ ἡ ἐνθύμησις αὐτῆ τοῦ ἔδωσε θάρρος καὶ τὸν ἐζήψεν. Ἐπρεπε νὰ τελειώσῃ μίαν ὥραν ἀρχήτερα. Ἡ καρδιά του ἐπαλλεν ἰσχυρῶς καὶ μάτην προσεπάθει νὰ πείσῃ ἑαυτὸν ὅτι ἔπρεπε νὰ εἶνε ψυχραῖμος. Ἐκάθησεν ὀκλαδὸν ἐπὶ μικροῦ σωροῦ χώματος, ὅστις ἐδείκνυε τὴν θέσιν κάποιου τάφου, ἐστήριξε τὸ αἰχμηρὸν ἄκρον τοῦ πάλου χαμαὶ καὶ μὲ τὴν πέτραν ἤρχισε νὰ κτυπᾷ ἰσχυρῶς τὸ ἄνω ἄκρον.

Ἡ γῆ ἀντήχησεν ὑποκώφως ὡς νὰ ἦτο κάτωθεν κοίλη καὶ τὸ ξύλον εὐκόλως εἰσέδυσσε καὶ ἐκαρφώθη εἰς τὸ ὑγρὸν χῶμα. Μετὰ πέντε—ἕξ κτυπήματα, ὁ Γεωρκῆς ἔστρεψε τὸ βλέμμα γύρω, συγκεκινημένος. Ὅα ἦτο βεβχίως ὠχρὸς. Ἡσθάνετο τὰ ἄκρα του παγωμένα. Εἰς τὸ ἄκρον τοῦ μνήματος διέκρινε τὸ χαῖνον στόμα τῆς σπασμένης στάμνας, ἡ ὁποία εἰς τοὺς ἀπλοῦς τάφους τῶν χωρίων σημειώνει τὴν θέσιν τῆς κεφαλῆς τοῦ νεκροῦ. Τοῦ ἐφάνη ὅτι ἀπὸ τὴν τρύπαν τῆς στάμνας τὸν ἐκύταζαν τὰ βαθουλωμένα μάτια ἐνό; γυμνοῦ κρανίου, τοῦ κρανίου τοῦ νεκροῦ ἀναμφιβόλως, τοῦ ὁποίου τόσον ἀσεβῶς διετάραττε τὴν ἡσυχίαν. Δὲν ἐφοβεῖτο βέβαια· ἀλλ' ἡ ταραχὴ του ἦτο μεγάλη καὶ ματαίως προσεπάθει νὰ συνέλθῃ. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην μία γλαυζὴ ἐπέταξεν ἀπὸ τὸ ἐρειπωμένον ἐκκλησιδῖον ἀφίνουσα διάτορον, ἀπαισίαν φωνήν. Ἡ ταραχὴ τοῦ Γεωρκῆς ἐπετάθη. Ἐσκέφθη ὅμως ὅτι ἀφοῦ ἐξεπλήρωσε τὸν σκοπὸν του τίποτε δὲν τὸν ἐκράτει ἐκεῖ. Καὶ τεταραγμένος ἔκαμε νὰ σηκωθῇ, κρατῶν ἀκόμη τὴν πέτραν, μὲ τὴν ὁποίαν εἶχε καρφώσει τὸ ξύλον. Ἦκουσεν ἕνα τριγμὸν καὶ ἠσθάνθη ὅτι κῆποιος ἐκράτει τὸ ἄκρον τῆς βράκας του καὶ τὸν ἔσυρε κάτω ὁ νεκρὸς ἀνκμφιβόλως. Χωρὶς νὰ

στρέψη τὴν κεφαλὴν, ὁ Γεωρκῆς ἔρριψε μὲ ὄλην τοῦ τὴν δύναμιν ἐναντίον τοῦ μνήματος τὴν πέτραν τὴν ὁποίαν ἐκράτει. Ἦνας ξηρὸς κρότος, ὡσεὶ θραυομένων κοκκάων ἠκούσθη εὐκρινῶς. Ὁ Γεωρκῆς ἔφερε τὴν χεῖρα εἰς τὸ στήθος, πρὸς τὸ μέρος τῆς καρδίας, καὶ κατέπεσεν ἄπνους.

Μέσα εἰς τὸ καφενεῖον οἱ φίλοι τοῦ Γεωρκῆ ἐξηκολούθησαν τὴν πρέφαν των, περιμένοντες τὴν ἐπιστροφὴν του καὶ ἀνήσυχτοι ἤδη, διότι ἀργοῦσε νὰ φανῇ. Ὁ Βασίλης ἐπρότεινε νὰ διαλυθοῦν καὶ νὰ συναντηθοῦν τὴν ἐπαύριον πρῶτ' «διὰ νὰ πᾶν» νὰ πάρουν τὰ σελίνια τους ἀπὸ τὸν Γεωρκῆν, ὁ ὁποῖος βέβαια δὲν ἐτόλμησε νὰ ἐκτελέσῃ τὸ στοίχημα καὶ δι' αὐτὸ ἐντράπη νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ καφενεῖον. Ὁ Ροδῆς ἐπρότεινε νὰ περιμένουν ἀκόμη· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ καφενεῖον εἶχεν ἕδειαν ποτοῦ, ἔπρεπε νὰ κλείσῃ πλέον διὰ νὰ μὴ ἔχουν ἱστορίες μὲ τὴν ἀστυνομίαν. Καὶ δι' αὐτὸ, τὴν στιγμὴν ποῦ ἔφρουγαν, ὑπερίσχυσε ἡ γνώμη τοῦ Κωστῆ τοῦ Πιέρου, «νὰ περάσουν ποῦ τὸ σπίτιν τοῦ Γεωρκῆ καὶ νὰ τοῦ κάμουν χοχόιν».

Ἐν τούτοις ὅταν διήλθον διὰ τῆς οἰκίας του καὶ ἔμαθον ἀπὸ τὴν ἀδελφὴν του ὅτι ὁ Γεωρκῆς δὲν εἶχε φανῇ ποσῶς, ἀπῆλθον εἰς τὰς οἰκίας των ἀνήσυχτοι καὶ διερωτώμενοι τί ἔπραξε νὰ συνέβῃ εἰς τὸν γενναῖον φίλον των.

Τὴν ἐπαύριον λίαν πρῶτ', τὸ πλεῖστον τῶν κατοικῶν τοῦ χωρίου Μ. ἦσαν συνηθροισμένοι ἐξωθεν τῆς ἐκκλησίας, λίαν ἀνήσυχτοι διὰ τὴν τύχην τοῦ Γεωρκῆ καὶ ἐν ἐξάψει συζητοῦντες τὰ κατὰ τὸ τολμηρὸν ἐγγχειρημὰ του τῆς παρελθούσης νυκτός. Ὁ ἱερεὺς προσκληθεὶς, ἐδέχθη μετὰ πολλοὺς δισταγμοὺς νὰ πάρῃ τὸ ψαλτῆρι του καὶ νὰ συνοδεύσῃ τοὺς χωρικοὺς, οἱ ὁποῖοι ἤθελον νὰ μεταβοῦν εἰς τὸ νεκροταφεῖον καὶ νὰ ἐξετάσουν τί ἔγεινεν ὁ Γεωρκῆς. Καὶ μετ' ὀλίγον οἱ χωρικοὶ, περίλυποι, ἀνήσυχτοι, περίεργοι καὶ φοβισμένοι εἰσῆρχοντο εἰς τὸν ἐρειπωμένον περίβολον καὶ εὕρισκον ἐπὶ ἐνὸς μνήματος τὸ πτώμα τοῦ Γεωρκῆ. Ὅταν θηρησύντες καὶ ὀλοφροῦμενοι ἠθέλησαν νὰ σηκώσουν τὸ πτώμα, παρετήρησαν ὅτι ἡ βράκα του ἦτο καρφωμένη διὰ τοῦ χονδρῶ πάλου εἰς τὸ ἔδαφος. τὸ ὁποῖον ἔπραξεν ὁ δυστυχῆς Γεωρκῆς: ἰδιοχειρῶς χωρὶς νὰ προσέξῃ, ἐξ οὗ ἐξηγεῖται διαίτη ἠσθάνθη ἓνα χεῖρι νὰ τὸν τραβᾷ, ὅταν ἠέλησε νὰ σηκωθῇ. Ἐπίσης παρετήρησαν ὅτι ἡ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ τάφου-στάμνα ἦτο σπασμένη μὲ μίαν πέτραν, ἐξ οὗ ἐξηγεῖται ὁ ξηρὸς κρότος τῶν θραυομένων κοκκάων, τὸν ὁποῖον ἠκούσεν ὁ τολμηρὸς νέος ὅταν ἔρριψε τὴν πέτραν.

Ὁ τάφος τοῦ δυστυχοῦ Γεωρκῆ δεικνύεται ἀκόμη εἰς τὸ νεκροταφεῖον τοῦ χωρίου Μ. τὸ ὁποῖον δὲν ἐμπνέει πλέον τόσον φόβον ὅσον ἄλλοτε.

(Παράδοσις)

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Η ΓΛΩΣΣΑ

Ἡ κατανόησις πάσης διδασκαλίας ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν λέξεων καὶ τῶν ἐποπτειῶν, ἃς ἔχει ὁ παῖς καθ' ὄν χρόνον γίνεται ἡ διδασκαλία.

Ἐν τῷ προηγουμένῳ τῆς «Αὐγῆς» φυλλαδίῳ, ἐλέγομεν ὅτι ἡ περιτιτέρω ἐκπαιδευσις παντὸς παιδός, ἐρχομένου εἰς τὸ σχολεῖον, στηρίζεται εἰς τὸ ποσὸν τῶν ἐποπτειῶν καὶ τῶν λέξεων, ἃς ἔχει οὗτος καθ' ὄν χρόνον γίνεται ἡ διδασκαλία. Περὶ τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου ζητήματος, προσεθέτομεν, ἔσται ἡμῖν ὁ λόγος, ἐν τῷ ἐπομένῳ τῆς «Αὐγῆς» φυλλαδίῳ. Ἦδη ἐρχόμεθα νὰ ἐκπληρώσωμεν τὴν ὑπόσχεσίν μας.

Εἶνε ἀδιαφιλονεικῆτως σήμερον παραδεκτὸν ὅτι ὁ ἄνθρωπος κτᾶται καθ' ἐκάστην ἡμέραν νέας γνώσεις διὰ τῶν αἰσθήσεων καὶ δὴ διὰ τῆς ὁράσεως καὶ τῆς ἀκοῆς. Ὅσῳ δὲ ὁ ἄνθρωπος περισσότερα βλέπει καὶ περισσότερα ἀκούει ἐκ βρεφικῆς ἡλικίας, τόσῳ εὐκολώτερον ἀντιλαμβάνεται τὰ προσπίπτοντα εἰς τὰς αἰσθήσεις του ἀντικείμενα. Καὶ ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος βλέπει καὶ ἀκούει καθ' ἐκάστην τὴν μητέρα του, αὐτὴν πρῶτον γνωρίζει καὶ αὐτὴν πρῶτον καταλαμβάνει. Μετὰ τὴν μητέρα ἐννοεῖ καὶ καταλαμβάνει τὸν πατέρα, τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τοὺς οἰκείους. Παῖδες δὲ, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἀδελφοὺς μεγαλύτερους, οἱ ὁποῖοι ὁμιλοῦσιν εἰς αὐτοὺς συχνά περὶ διαφορῶν ἀντικειμένων, προηγοῦνται κατὰ πολὺ ἄλλων παίδων, εὐφροστέρων πολλάκις, ἐν τῇ πνευματικῇ ἀναπτύξει. Οὐδὲν τούτου φυσικώτερον ὅπου ὑπάρχει ἄφθονον ὕλικόν, ἐκεῖ καὶ τὸ οἰκοδόμημα τῆς τελειώσεως ταχύτερον. Τὸ πνευματικὸν οἰκοδόμημα ἀποτελεῖται ἐκ λέξεων καὶ ἐποπτειῶν· ἄρα ὅπου ὑπάρχει ἄφθονον τὸ ὕλικόν τοῦτο, τὸ οἰκοδόμημα καὶ πρῶτῳ μῶτερον θὰ ἀρχίσῃ καὶ ταχύτερον θὰ τελειώσῃ. Ἄν λοιπὸν θέλωμεν οἱ παῖδες νὰ ἐννοῶσιν εὐκόλως καὶ ταχέως τὰ διδασκόμενα, ἀνάγκη πρῶτον νὰ φροντίσωμεν νὰ πλουτίσωμεν τὴν κεφαλὴν των μὲ λέξεις καὶ ἐποπτείας. Τοῦτο δὲ κατορθοῦται ἐν μὲν τῇ οἰκίᾳ διὰ τῆς συχνῆς συναναστροφῆς μετὰ τῶν παίδων, τῆς ὁποίας ἀντικείμενον νὰ ᾧσι διάφορα συγκεκριμένα πράγματα προσπίπτοντα εἰς τὰς αἰσθήσεις αὐτῶν.

Καὶ δὴ πρῶτον, περὶ μητρὸς, πατρὸς, ἀδελφῶν, πάππου, μᾶμμης, οἰκίας, οἰκιακῶν σκευῶν, ἐκκλησίας, τροφίμων, ἀέρος, βροχῆς, νεροῦ, οἴνου, ἐλαίου, ὀπωρικῶν διαφορῶν, ζῶων, ὀρυκτῶν κλπ. Εἰς τὸν ἀκούοντα

πρώτην φοράν λέξιν νέαν, κάμνει ἀδιάφορον ἂν ἡ λέξις αὕτη εἶνε κοινή ἢ ἐξεζητημένη. Εἰς τὸν παῖδα εἶνε ἀδιάφορον δηλονότι ἂν ἀκούτῃ κρασί ἢ οἶνον· νερόν ἢ ὕδωρ· λάδι ἢ ἔλαιον· ψωμί ἢ ἄρτον κτλ. Ὅθεν προτιμότερον καὶ ἐπιωφέλεστερον εἶνε ἡ ἀκούη πάντοτε τὴν εὐφωνοτέραν καὶ ὀρθοτέραν λέξιν. Πᾶσα λέξις εἶνε ὄνομα πράματός τινος. Ἡ λέξις ἐν τῇ συνειδήσει ἀντιπροσωπεύει αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Ἄνευ τῆς λέξεως ἵππος πῶς δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἐννοηθῇ αὐτὸ τὸ ζῶον τὸ ὁποῖον ὠνομάζεται ἵππος. Διὰ τοῦτο ἅμα ἀκούσωμεν ἢ ἴδωμεν τὴν λέξιν ἵππος, θὰ ἔλθῃ εἰς τὴν ἀντίληψίν μας αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ὅπερ λέγεται ἵππος.

Ἐν δὲ τῷ σχολείῳ, διὰ πάντων μὲν τῶν μαθημάτων μάλιστα δὲ τῆς πραγματογνωσίας, πατριδογνωσίας καὶ διὰ τῆς ἀναγνώσεως. Ὁ διδάσκαλος εἶνε εἰς τὸ σχολεῖον ὡς ὁ πατήρ ἢ ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ. Αἱ διδασκαλῖαι πρέπει νὰ γίνωνται ὑπὸ τύπον συναναστροφῆς, ὁ διδάσκαλος ὀφείλει πρῶτον νὰ ἐξετάσῃ τί γνωρίζουσιν οἱ νεηλῦδες μαθηταὶ του· θὰ εὕρῃ δὲ πάντως ἀνισότητά γνώσεων καὶ λέξεων καὶ ἐποπτεῖων κατ' ἀκολουθίαν πνευματικῆς ἀναπτύξεως. Ἀνάγκη ἄρα ἐξισώσεως ἵνα δυνηθῶσι πάντες νὰ ἀκολουθήσωσιν αὐτόν. Εἶνε ἀνάγκη δηλονότι νὰ συναθροίσῃ εἰς τὴν κεφαλὴν ἴσην ποσότητα λέξεων καὶ ἐποπτεῖων. Ἡ σύνδεσις αὐτῶν καὶ ὁ σχηματισμὸς φράσεων καὶ ὁμιλιῶν δὲν εἶναι τόσον δύσκολος ὅσον ἡ κτήσις λέξεων καὶ ἐποπτεῖων· ὅταν οἱ μαθηταὶ γνωρίζωσι τὰς λέξεις π.δ. χ. πατήρ, μήτηρ, ἀδελφός, ἀδελφή, πάππος, μάμμη, θεῖος, θεία, εἶνε εὐκόλον νὰ σχηματίσωσι τὰς φράσεις, ὁ πατήρ, ἡ μήτηρ, ὁ ἀδελφός, ἡ ἀδελφή, ὁ πάππος, ἡ μάμμη, ὁ θεῖος, ἡ θεία, εἶνε συγγενεῖς. Καὶ ὁμοίως ὁ διδάσκαλος ἄνευ τούτων ἀναγκάζεται νὰ καταναλώσῃ οὐ μόνον ὀλόκληρον ὥραν, ἀλλὰ ὀλόκληρον ἑβδομάδα διὰ νὰ κατορθώσωσιν οἱ μαθηταὶ τῆς πρώτης τάξεως νὰ εἰπωσιν αὐτὴν τὴν φράσιν. Ὅταν οἱ μαθηταὶ γνωρίζωσι τὰς λέξεις μῆλον, ἀπίδιον, σῦκκ, καρύδια, ῥοδάκινα, κυδωνία, κεράσια, δαμασκηνα, ὀπωρικά, εἶνε εὐκόλον νὰ σχηματίσωσι τὰς φράσεις τὸ μῆλον, τὰ καρύδια, τὰ σῦκα κτλ. εἶνε ὀπωρικά· καὶ ὅταν οἱ μαθηταὶ γνωρίζωσι τὰς λέξεις μηλέα, ἀπιδέα, συκῆ, ἀμυγδαλῆ, κεράσια, δαμασκηνα, ῥοδακίνα, κυδωνία, εἶνε εὐκόλον νὰ σχηματίσωσι τὴν φράσιν ἡ μηλέα, ἡ ἀπιδέα, ἡ συκῆ κτλ. εἶνε φυτά. Οὕτω προχωρῶν ὁ διδάσκαλος διὰ τῆς πραγματογνωσίας καὶ ἀναγνώσεως, δύναται νὰ μορφώσῃ γλώσσαν τοῦ μαθητοῦ τοιαύτην, ὥστε νὰ ἀντι-

λαμβάνηται τὰ ἐκάστοτε διδασκόμενα εὐκόλως.

Ὡς ἔχουσι τὰ πράγματα σήμερον, ὁ διδάσκαλος δὲν εἶνε δυνατόν νὰ τελειώσῃ διδασκαλίαν διότι καταναλίσκει τὸ πλεῖστον τῆς ὥρας εἰς τὸ νὰ συνειθίσῃ τοὺς μαθητὰς νὰ ὁμιλῶσι· πολλάκις δὲ παρερχεται ἡ ὥρα διὰ νὰ συνειθίσῃ αὐτοὺς νὰ λέγωσιν ἀπταιστώσως μίαν καὶ μόνην φράσιν. Ἀνάγκη ἄρα πρῶτον μορφώσεως γλώσσης, διὰ τῆς κτήσεως πρῶτον λέξεων καὶ ἐποπτεῖων καὶ εἶτα διὰ τοῦ σχηματισμοῦ φράσεων ἕνα καὶ φυσικῶς ἢ τοῦ πνεύματος ἀνάπτυξις βραβύνη, καὶ εἶτα νὰ ἀρχηται ἡ διδασκαλία τῶν διαφόρων μαθημάτων εἰς ἰδιαιτέραν ὥραν. Τοῦτο κατορθοῦται, ὡς ἄνω εἶπον, ἐν τῇ οἰκίᾳ διὰ τῆς συχνῆς προς τοὺς παῖδας συναναστροφῆς τῶν οἰκείων, ἐν δὲ τῷ σχολείῳ διὰ τῆς πραγματογνωσίας, τῆς πατριδογνωσίας, καὶ διὰ τῆς ἀναγνώσεως ἐν ἀναγνωσματαρίῳ πραγματογνωστικοῦ καὶ φυσιογνωστικοῦ, τὸ πλεῖστον, περιεχομένου.

Χ. Μαραθεύτης.

ΔΕΝΔΡΟΚΟΜΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Κοινὸν πλέον κατήντησε παρ' ἡμῶν δόγμα, θεωρητικῶς μόνον δυστυχῶς ὑφιστάμενον, ὅτι ὁ Κύριος ἀγρότης πολλαχοῦ τῆς νήσου ἡμῶν, ὀφείλει, ἐγκαταλείπων τὰς παροπαροδοτούς καὶ μὴ προσφόρους διὰ καθαρῶς τοπικὰς συνθήκας ὑφιστάμενας καλλιέργειας, νὰ στρέψῃ τὴν προσοχὴν καὶ ἐπιμέλειάν του εἰς ἄλλας τοιαύτας, ἐνδεικνυόμενας παρ' ἡμῶν ὑπὸ τοσοῦτων λόγων, μετὰ δὲ τῶν ὁποίων τὴν πρώτην θέσιν κατέχει ἡ δενδροκομικὴ καλλιέργεια.

Πρὸς πραγματοποίησιν ὅμως μιᾶς τοιαύτης γνώμης χρῆζει νὰ προηγηθῇ καιάλληλος ἐργασία ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν ἀρμοδίων, ἐργασία ἣτις ἐν κεφαλαίῳ δέον νὰ ἀνατρέξῃ εἰς τὴν προλείανσιν τῆς ὁδοῦ ταύτης καὶ τὴν πλήρωσιν κενῶν τιμῶν, ἕνεκα τῶν ὁποίων οὐ μόνον ἀδύνατος εἶνε ἐγκόλπωσις τοιαύτης ἡλικίας, ἀλλὰ καὶ ἡ περιορισμένως ἐνασκουμένη παρ' ἡμῶν καρπολογικὴ καλλιέργεια τείνει καὶ δικαίως νὰ ἐξαφανισθῇ: Ἡ ἐπιστημονικὴ μόρφωσις τῶν ἀγροτῶν, ἡ τύκνωσις τῆς τε ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς συγκοινωνίας δι' ἧς θέλει ἀνοικθῆ ὁ χεῖρς πρὸς ξένους καὶ πειναλέας ἀγοράς, ἡ κατὰ τόπους ἐπιτέλεισι ἀρδευτικῶν ἐργῶν, εἶναι τὰ κατ' ἐξοχὴν ἐλλείποντα ἀλλ' εὐκόλως πραγματοποιούμενα στοιχεῖα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἀρκεῖ νὰ ὑπάρχῃ ἡ πανοθενὴς καὶ ἁγία θέλησις.

Αἱ περὶ πάντα τούτων σοβαραὶ καὶ ἐνδελεχεῖς μέριμναι ἀνήκουσιν εἰς ἄλλους.

Ἡ «Αὐγή» τὸ κατὰ δύναμιν διὰ σειρᾶς μαθημάτων, αἵτινα θὰ ἀπασχολήσωσιν αὐτὴν κατὰ τὸ τρίτον ἔτος αὐτῆς, σκοπεῖ νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐκλαίεσιν τῶν κυριωτέρων εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν δενδροκομίαν ἀναφερομέ-

των ζητημάτων, τῶν ὁποίων τὴν εὐρύτεραν διάδοσιν ἀνά τὸν γεωργικὸν κόσμον, ἐλπίζει διὰ ἐπιτακτικῶν μέλημα θέλουσι θεωρήσει οἱ κατὰ τόπους δημοδιδάσκαλοι, οἵτινες—τολμῶμεν νὰ εἰσηγηθῶμεν—ἔχοντες ἱκανὰ ἐφόδια πρὸς τοῦτο διὰ διαλέξεων καθιερουμένων ὑπὸ τούτων παρ' ἐκάστη κοινότητι θὰ ὑπλοσιτεύωσιν ἐπὶ μᾶλλον καὶ θὰ μεταδίδωσιν ἐπιμελῶς τὰς γνώσεις ταύτας.

Σημασία τῆς δένδροκομίας.

Ἡ καρπολογικὴ δένδροκομία ὡς ἀντικείμενον ἔχει τὴν παραγωγὴν καὶ τὴν μεθοδικὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ξυλωδῶν φυτῶν—δένδρων καὶ δένδρυλλίων—φερόντων καρποὺς ἐδωδίμους.

Ἐννοεῖται ὅτι ὁ ἀριθμὸς καὶ τὸ εἶδος τῶν καλλιεργουμένων τούτων φυτῶν ὡς καὶ ἡ ἔντασις τῆς καλλιεργίας αὐτῶν εἶναι διάφορος εἰς τὰς διαφόρους χώρας καὶ τὰ γεωργικὰ πλάτη καὶ τὰ προϊόντα τούτων εἴτε χρησιμεύουσιν ὡς ἄμεσος τροφή τοῦ ἀνθρώπου εἴτε πρὸς παρασκευὴν διαφόρων ποτῶν, ὧν ἡ χρῆσις εἶναι ἀρκούντως διαδεδομένη.

Ἡ καλλιεργία τῆς ἀμπέλου πρὸς οἰνοπαραγωγὴν εἶναι τοιαύτη ὥστε ἡ ἀμπελοοργία, ἀπεσπασμένη τῆς δένδροκομίας, συνιστᾷ αὐτοτελῆ ἐπιστήμην, μεγίστης οἰκονομικῆς σημασίας. Ἡ παραγωγὴ τῆς ἐπιτραπέζιου σταφυλῆς εὐρίσκειται εἰσέτι ἐν τῷ κύκλῳ τῆς ἰδίας δένδροκομίας.

Τὰ μῆλα καὶ τὰ ἄπια εὐρίσκουσι μεγάλην καταναλωσιν ἐν τῇ κατασκευῇ τοῦ μηλίτου οἴνου.

Ἄλλὰ τὰ λεγόμενα ὑγιεινὰ ποτὰ δὲν εἶναι τὰ μόνα, ἅτινα παρέχουσιν οἱ καλλιεργούμενοι καρποί. Ἡ ἀπόσταξις τοῦ οἴνου, τοῦ μηλίτου, τῶν στεμφύλων, τοῦ γλεύκου τῶν μῆλων καὶ τῶν κερασιῶν παρέχει ποτὰ ὧν ἡ ποιότης τὰ τάσσει ἐν τῇ πρώτῃ γραμμῇ τῶν οἰνοπνευματιδῶν ποτῶν.

Ἡ ἐλαία, ἡ καρυὰ, ἡ ἀμυγδαλῆ, ἡ λεπτοκαρυὰ παρέχουσιν ἐδωδίμα ἐλαία, φαρμακευτικὰ ἢ χρησιμα ἐν τῇ μυρεψίᾳ.

Ἡ βιομηχανία τῆς διατηρήσεως τῶν καρπῶν διὰ τῆς ἀποξηράνσεως καὶ τοῦ ψυγείου, ἐπετέλεσε κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους ἀξιοσημειώτους προόδους καὶ κατ' ἀρχὰς περιορισμένη οὖσα εἰς εἶδη τινὰ, ἐπεξετάθη βαθμηδὸν εἰς πάντα καὶ διεδόθη καὶ εἰς χώρας ἐνθα ἦτο ἄγνωστος. Ἡ τῆς κατασκευῆς τοῦ ζαχαροπήκτου, παραλλήλως πρὸς τὴν οἰκιακὴν τοιαύτην, εἰσεχώρησεν ἐν τῇ ζαχαροπλαστικῇ καὶ εὐδοκίμει.

ὑπὸ πάσας αὐτῆς τὰς μορφὰς ἢ καταναλώσις τῶν καρπῶν ἐγενικεύθη. Ἡ ἐκλαίκευσις, οὕτως εἰπεῖν, αὐτῇ ὀφειλομένη εἰς τὸ μέτριον τῆς τιμῆς τὸ προκαλούμενον ὑπὸ τῆς εὐκολίας τῆς μεταφορᾶς, ἀνοίγει εὐρείαν

διάδοσιν εἰς τὰ προϊόντα τῆς δένδροκομίας καὶ ἐξασφαλίζει τὴν χρησιμότητα τοῦ κλάδου τούτου τῆς φυτικῆς ἐκμεταλλεύσεως.

Ἡ δένδροκομία ὅμως, ὅπως ἀποβῆ ὄντως ἀποτελεσματικὴ εἴτε πρὸς ἰδιωτικὸν ὅλως σκοπὸν ἐξασκεῖται εἴτε ἔχει ἐμπορικὸν χαρακτήρα, δεόν νὰ καταστῇ ἐπιστημονικὴ.

Χ. Ἰερωνύμου.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΝΕΑ

ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ἡ ἐργασία τῆς καρδίας γίνεται κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον: Ἡ συστολή (ἦτοι ἡ ἐργασία) τῶν κόλπων διαρκεῖ 17)100 τοῦ δευτερολέπτου. Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον αἱ κοιλίαι ἀναπαύονται, ἦτοι αἱ μυϊκαὶ ἴνες αὐτῶν διωτελοῦσι διεισπλάται. Τὴν συστολὴν τῶν κόλπων διαδέχεται εἴτα ἡ συστολή τῶν κοιλιῶν, ἦτοι ἐν τῷ χρόνῳ αἱ κοιλίαι ἐργάζονται, οἱ κόλποι ἀναπαύονται. Ἡ συστολή αὐτῆ τῶν κοιλιῶν διαρκεῖ 43)100 τοῦ δευτερολέπτου. Τὴν συστολὴν τῶν κοιλιῶν διαδέχεται γενικὴ τῆς καρδίας ἀνάπαυλα, διαρκοῦσα 25)100 τοῦ δευτερολέπτου. Τὸ ἄθροισμα τῶν χρόνων τῶν τριῶν τούτων φάσεων $\frac{17}{100} + \frac{43}{100} + \frac{25}{100} = \frac{85}{100}$ καλεῖται, ὡς γνωστὸν, σφύξις. Ὡστε ἐν διαστήματι $\frac{85}{100}$ οἱ μὲν κόλποι ἀνα-

παύονται $\frac{68}{100}$ αἱ δὲ κοιλίαι $\frac{42}{100}$. Οἱ μὲν κόλποι λοιπὸν ἀναπαύονται τὰ 6)7 περίου τῆς ζωῆς, αἱ δὲ κοιλίαι κατὰ τὰ 2)5, ἐν ᾧ ὁ ἐγκέφαλος ἀναπαύεται μόνον τὸ 1)7 τῆς ζωῆς.

Μία μεγάλη Γερμανικὴ ἐταιρεία ἀπεφάσισε νὰ ναυπηγήσῃ ἐν πλοῖον τὸ ὁποῖον θὰ λάβῃ τὸ ὄνομα «Εὐρώπη». Ὅτι εἶνε τὸ μεγαλειότερον ἀτμόπλοῖον τοῦ κόσμου καὶ θὰ χρησιμεύσῃ εἰς ταξίδια μεταξὺ Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς. Αἱ διαστάσεις τοῦ θαλασσοῦ αὐτοῦ τέρατος θὰ εἶνε 274 μέτρα μῆκος καὶ 30 μέτρα πλάτους. Τόνων 70,000. Ὅτι ἔχῃ ἐννεα καταστρώματα καὶ ἄλλα τόσα διαμερίσματα ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὴν γραμμὴν τῆς θαλάσσης.

Τὸ κομφορτ, ἡ ἄνεσις τῶν ἐπιβατῶν καὶ ἡ πολυτέλεια θὰ εἶνε μυθώδης. Ὅτι πέρη 4,250 ἐπιβάτας.

Ἡ ταχύτης τοῦ θὰ εἶνε 23 κόμβοι καὶ ἡ μηχανὴ δυνάμει 70 χιλιάδων ἵππων.

Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΔΙΑ ΤΟΝ ΛΑΟΝ

ΤΟ ΑΙΜΑ ΚΑΙ ΑΙ ΑΣΘΕΝΕΙΑΙ

(Συνέχεια εκ του προηγουμένου)

Εἶνε λοιπὸν τὰ ἐρυθρὰ αἰμοσφαίρια οἱ κομιστὰι ὀξυγόνου εἰς τοὺς ἰστούς καὶ ἴδου διὰ τί σπεύδουσι διὰ τῶν αἰμοφόρων ἀγγείων εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ σοβαροῦ καθήκοντός των, διὰ τὸ ὁποῖον ἄλλω· εἶνε καὶ τελείω· καταλληλὰ. Διότι εἶνε μικρὰ, ἵνα εἰσχωρῶσι παντοῦ, φέροντα τὸ πολυτίμον φορτίον των, ἔστω καὶ ἂν εἶνε ἀνάγκη πρὸς τοῦτο νὰ διέλθωσι διὰ στενωπῶν ἀγγείων. Εἶνε πολυάριθμα ἵνα διὰ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ ἀναπληρῶσι τὸν ὄγκον ὅστις τοῖς ἄλλοις. Εἶνε σφαιροειδῆ διότι ὑπὸ τὸ σχῆμα τοῦτο δύνανται νὰ ἔχουν μεγάλην ῥᾶξιν ὑπὸ ἐλαχίστην ἐπιφάνειαν.

Παρατηρήθη ὅτι τὸ αἷμα τῶν κατοικούντων εἰς ὑψηλὰς χώρας περιέχει· πολλὴν περισσότερὰ ἐρυθρὰ αἰμοσφαίρια ἢ τὸ τῶν κατοικούντων εἰς πεδιάδας· χαμηλὰς ἢ ὀλίγον ἂν τῆς ἐπιφανείας τῆς θλιψῆς. Οὕτω, ἔν τῳ ζῶν ὑπὸ κοινὰς συνθήκας ἔχη ἐν τῳ αἵματι αὐτοῦ περίπου πέντε ἑκατομμύρια ἐρυθρὰ αἰμοσφαίρια κατὰ κυβικὸν χιλιοστόμετρον, ὃ ζῶν ἐπὶ ὑψηλοῦ ὄρου· δυνατόν νὰ ἔχη ἐξ ἧ καὶ ἑπτὰ ἑκατομμύρια εἰς τὸ αὐτὸ ποσὸν αἵματος. Τοῦτο ἐξηγεῖται ἐκ τοῦ ὅτι ὁ ἀήρ εἰς τὰς ὑψηλὰς χώρας εἶνε ἀραιότερος ἢ εἰς τὰς χαμηλὰς συνεπῶς δὲ καὶ τὸ ὀξυγόνον ὀλιγώτερον εἰς ἐκάστην εἰσπνοήν. Ὁ ὄργανισμὸς λοιπὸν, διὰ νὰ ἐπαρκῶσιν εἰς τὰς ἀνάγκας του, δημιουργεῖ περισσότερους φορεῖς ὀξυγόνου.

Εὐτυχῶς ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐρυθρῶν αἰμοσφαίριων μένει ἀναλλοίωτος καὶ ἀνεπηρέαστος ὑπὸ τῶν πλείστων ἀσθενειῶν. Εἰς περιπτώσεις τινὰς ἀναιμίας· μόνον, ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἐλαττοῦται· μέχρις ὀρίων τινῶν, τότε δὲ ἡ χορηγία σιδήρου (ἀναγκαίου συστατικοῦ τῆς αἰμογλοβίνης) εἶνε ἀποτελεσματικὴ θεραπεία. Ἐννοεῖται ὅτι ὅσον εὐκολωτέρα γίνεται ἡ ἀφομοίωσις τοῦ σιδήρου ὑπὸ τοῦ ὄργανισμοῦ τόσο ταχύτερα καὶ ἡ θεραπεία τῆς ἀναιμίας. Ἐντεῦθεν ἡ ἀπειράριθμος ποικιλία τῶν σιδηρούχων σκευασίων (σπείσια λιτὴ ἰδίως) διὰ τὴν θεραπείαν τῆς ἀναιμίας.

Τὰ λευκὰ αἰμοσφαίρια

Τῶν λευκῶν αἰμοσφαίριων ἡ σπουδαιότης ἦτο ἐπὶ πολὺ ἀγνωστος· μέχρις ὅτου ὁ λόρδος Λίστερ ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ὁ Κῶχ ἐν Γερμανίᾳ ἐμελέτησαν καὶ ἀνεκάλυψαν τὸν τρόπον καθ' ὃν διάφοροι μικροοργανισμοὶ εἰσβάλλουσιν εἰς τὸ σῶμα ἡμῶν καὶ προξενοῦσι τὰς ἀσθενείας, καὶ μέχρις ὅτου ὁ διάσημος Μετρονικόφ, διευθυντὴς τοῦ Ἰνστιτούτου Παστέρ, ἀνεκάλυψεν ὅτι τὰ λευκὰ ταῦτα αἰμοσφαίρια εἶνε

οἱ κύριοι παράγοντες τῆς προστασίας ἡμῶν ἀπὸ τῆς εἰσβολῆς τῶν βλαπτικῶν μικροοργανισμῶν, διὰ τῆς ιδιότητος αὐτῶν τοῦ νὰ προσβάλλωσι καὶ καταβροχθίζωσι τοὺς μικροοργανισμούς τούτους. Μόλις δηλαδὴ ἐγνώσθη εἰς τὴν ἐπιστήμην ὁ τρόπος καθ' ὃν τὰ βλαβερὰ μικροβία εἰσβάλλοντα εἰς τὸν ὄργανισμὸν προκαλοῦσι τὰς ἀσθενείας, ἀμέσως ἐγνώσθη καὶ ὁ τρόπος καθ' ὃν ὁ ὄργανισμὸς εὐρίσκει τὰ μέσα τῆς ἀμύνης κατὰ τῶν ἐχθρῶν του καὶ ὁ τρόπος καθ' ὃν τὰ μέσα ταῦτα ἐκτελοῦσι τὸν προορισμὸν των.

Εἶνε εὐνόητος ἡ σπουδαιότης τὴν ὁποίαν τὰ λευκὰ αἰμοσφαίρια, τὰ καὶ φαγοκύτταρα ὀνομαζόμενα, κέκτηνται εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ζωῆς. Ἄνευ αὐτῶν ὁ ὄργανισμὸς θὰ ἦτο τὸ εὐάλωτον θῦμα τῶν εἰς αὐτὸν εἰσδύοντων μικροβίων. Πόσον δὲ συχνὰ καλοῦνται τὰ φαγοκύτταρα νὰ ἀσκήσωσι τὰς σωστικὰς τῶν ιδιότητας, καταφαίνεται ἀμέσως ἂν ἀναλογισθῶμεν τοὺς μεγίστους ἀριθμούς τῶν τοιούτων μικροβίων οἵτινες εἰσέρχονται εἰς τὸ σῶμα ἡμῶν διὰ τῶν ἀναπνευστικῶν καὶ πεπτικῶν ὁδῶν καὶ διὰ λύσεων τῆς συνεχείας τοῦ δέρματος.

Ἴνα πραγματευθῶμεν ἐν ὀλίγοις τὰ κατὰ τὴν ἔκτασιν τοῦ ὄργανισμοῦ κατὰ τῶν μικροβίων καὶ τὸν πόλεμον ὅστις διεξάγεται μεταξύ τῶν εἰσβαλλόντων τούτων ἐχθρῶν καὶ τῶν ἀμυντῶρων αὐτοῦ φαγοκυττάρων, ἅς φαντασθῶμεν εἰσβολὴν μικροβίων ἐν τῳ ὄργανισμῳ, κατὰ πρῶτον, διὰ τῆς λύσεως τῆς συνεχείας τοῦ δέρματος. Ὑποθέσωμεν λ. χ. ὅτι τρυπᾷ τις τὴν χεῖρα διὰ τινος βελόνης ἢ καρπίου ἀκαθάρτου καὶ ὅτι δὲν ἀφίνει νὰ ρεῦσῃ ἱκανὴ ποσότης αἵματος ἥτις νὰ παρασύρῃ πρὸς τὰ ἐξω τὰ μικροβία, ἅτινα εἰσδύουσι διὰ τῆς βελόνης εἰς τὸ σῶμα. Ὑποθέσωμεν δηλαδὴ ὅτι μικροβία τινὰ μένουσι καὶ ἐγκαθίστανται ἐντὸς τοῦ ἰστοῦ τοῦ τρυπηθέντος μέρους. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἔρχεται ἡ μάχη μεταξύ τῶν δύο ἀντιπάλων, εἰς τὴν ὁποίαν ἕκαστος ἐξ αὐτῶν ἔχει τὰ ἐξῆς ὅπλα καὶ σημαντικὰ πλεονεκτήματα ἔναντι τοῦ ἄλλου.

Τὰ μικροβία ἔχουσι τὸ πλεονεκτήμα τῆς σμικρότητος τοῦ ὄγκου ἕνεκα τοῦ ὁποῖου εὐκόλως εἰσχωροῦσι παντοῦ, τὴν καταπληκτικὴν εὐχέρειαν μὲ τὴν ὁποίαν πολλαπλασιαζόνται τεραστίως, καὶ τὴν ιδιότητα τοῦ νὰ ἐκρίνωσι **τοξίννας** ἢ δηλητηριώδη ὑγρά τὰ ὁποῖα ἢ φονεύουσι τὰ φαγοκύτταρα ἢ καταστρέφουσι τοὺς ἰστούς.

Εἰς ταῦτα οἱ ὑπερασπιστὰι τοῦ ὄργανισμοῦ, τὰ φαγοκύτταρα, ἀντιτάττουσι τὰ ἐξῆς προσόντα. Μεγαλύτερον ὄγκον, διὰ τοῦ ὁποῖου δύνανται νὰ καταβροχθίζωσι μέγαν ἀριθμὸν μικροβίων, μεγαλύτεραν εὐκίνησιαν καὶ ἐλαστικότητα, διὰ τῶν ὁποίων εἰσχωροῦσιν ὅπου καὶ τὰ μικροβία, εὐκόλον ἀντικατάστασιν τῶν ἐξ αὐτῶν καταστρεφόμενων, ὑπὸ ἀδένων εὐρίσκομένων πανταχοῦ τοῦ σώματος, καὶ εὐκόλον καὶ ταχεῖαν προσαγωγὴν εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης διὰ τῶν αἰμοφόρων ἀγγείων.

(ἀκολουθεῖ)

ΔΗΛΩΣΙΣ

Καὶ τὸ Β' τοῦτο φύλλον θὰ σταλῆ ὡς δεῖγμα πρὸς μὴ συνδρομητάς. Φερμῶς παρακαλοῦνται οἱ μὴ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐγγραφῶσιν ὅπως μᾶς τὸ ἐπιστρέψωσιν, ἀφένοντες ἐπ' αὐτοῦ τὴν ταυρίαν τῆς ἀποστολῆς, ὅπως γινώσκωμεν τίς ὁ ἐπιστρέφων.

Πάντας τοὺς συγκαρῆντας ἡμῶν διὰ τὴν εἴσοδον εἰς τὸ τρίτον ἔτος εὐχαριστοῦμεν θερμῶς, ἰδίᾳ δὲ τοὺς ἀγαπητοὺς συναδέλφους οἵτινες ἔκριναν εὐμενῶς καὶ δικαίως τὸ ἔργον μας.

Ἡ Διεύθυνσις τῆς «Αὐγῆς»

Α' ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ "ΑΥΓΗΣ,"

- Α') Ἐάν μεγάλου ποταμοῦ τὸν τόνον κατεβάσῃς ἀπὸ τοὺς πάγους τῶν στεππῶν ἐν ὄργανον πολεμικὸν θεννὰ κατασκευάσῃς
- Β') Ἄν ἐπίπλου κοινοτάτου μεταβάσῃς τὸ κεφάλι νῆδος ἔνδοξος ἀμέσως εἰς τὸ μέδον θὰ προβάσῃ
- Γ') Εἰς πρόθεσιν διδύλλαθον ἂν προστεθῇ ἡμέρα θεὰ προβάσῃς παρενθὺς ὅπου μυρίζει πάντοτε θαλασθινὸν ἀέρα.

Γρίφος

Δ') ΜΧΘΜ ταλλο 3

Αἱ λύσεις διὰ τὸν Α' Διαγωνισμὸν γίνονται δεκταὶ μέχρι τῆς 12ης Φεβρουαρίου 1911.

Δῶρα θὰ δοθῶσι τὰ ἑξῆς:

- Α' Ἐν ἐκκερμῆς ὀρολόγιον τοῦ τοίχου.
- Β' Ἐν πολυτελῆς σημειωματῆριον τῆς τσέπης μὲ ὠραῖον νικέλιον ἐπικάλυμμα
- Γ' Μία φιάλη ὕδατος Κολωνίας
- Δ' Ἐν κρυστάλλινον μελανοδοχεῖον
- Ε' Μεταξωτὸς λαίμοδέτης
- Στ' Ἐκατὸν καλλιτεχνικὰ ἐπισκεπτῆρια
- Ζ', Η' καὶ Θ' Ἄνα εἰς «Ὁδηγὸς τοῦ καλλιερητοῦ τῆς ἐλαίας», βιβλίον χρησιμώτατον, τοῦ κ. Χ. Ἰερωνόμου καθηγητοῦ.

Γ' Ἄν ἦναι κύριος θὰ λάβῃ 100 σιγάρα φελλοῦ τοῦ ἐργοστασίου Γ. Διανέλλου καὶ υἱοῦ. Ἄν κυρία, δεσποινίς ἢ παιδίον, δύο δέματα πισκόττα Περνῶ.

Τὰ ὀνόματα τῶν λοιπῶν θὰ τεθῶσιν ἐν τῇ κληρωτῆδι ἰσοσάκεις ὅσαι αἱ λύσεις αὐθὰ ἀποστείλωσι. Θὰ ἐξαχθῶσι δέκα κλήροι κερδίζοντες τὰ ἀνωθι δῶρα κατὰ σειρᾶν.

Ἀναγνώσατε προσεκτικὰ τοὺς κάτωθι ὄρους.

"Ὅροι τοῦ Διαγωνισμοῦ"

α) Εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς τῆς «Αὐγῆς» δικαιοῦνται νὰ λαμβάνωσι μέρος πάντες οἱ συνδρομηταὶ τῆς, τὰ τέκνα ἢ οἱ γονεῖς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν.

β) Αἱ λύσεις δέον νὰ ἀποστέλλωνται, ἐμπροθέσμως πάντοτε, ἐπὶ χωριστοῦ τεμαχίου χάρτου, καθαρογραφημέναι, καὶ συνοδευόμεναι ἀπὸ γραμματόσημον 20 παραδῶν, ὡς δικαίωμα συμμετοχῆς εἰς ἕκαστον Διαγωνισμὸν.

γ) Εἰς τὴν κλήρωσιν τῶν δώρων λαμβάνει μέρος πᾶς λύτης πληρῶν τοῦ ἀνω ὄρους 6', ἀλλ' ὁ ἀποστέλλων 2 λύσεις ἔχει 2 κλήρους, ὁ ἀποστέλλων 3 λύσεις ἔχει 3, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς: ὅσας λύσεις ἀποστείλῃ τις, τόσοι κλήροι του θὰ τεθῶσιν εἰς τὴν κληρωτῆδα.

δ) Αἱ κληρώσεις γίνονται δημοσίᾳ καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀγγέλλονται διὰ τοῦ φύλλου. Τὰ κληρούμενα δῶρα ἀποστέλλονται ἐλεύθερα ταχ. ἐξόδων εἰς τοὺς δικαιούχους, ἐὰν οὗτοι ἔχωσι πληρωμένην τὴν συνδρομὴν των εἰς τὸ φύλλον. Τὸ Β' ἑξάμηνον ὁ Διαγωνισμὸς θὰ περιορισθῇ μόνον εἰς τοὺς ἔχοντας πληρωμένην τὴν συνδρομὴν των. Τοῦτο διότι πολλοὶ, κατὰ τὰ 2 πρώτα ἔτη, ἔλαβον μέρος εἰς διαγωνισμοὺς, ἐδέχθησαν εὐχαρίστως τὰ λαχόντα αὐτοῖς δῶρα καὶ τέλος..... ἠρνήθησαν νὰ πληρῶσουν τὴν συνδρομὴν των καὶ μᾶς ἐπέστρεψαν τὸ φύλλον!

Ε) Πᾶσα λύσις μὴ πληροῦσα πάντας τοὺς ἀνω ὄρους μνημονεύονται μὲν μεταξὺ τῶν λοιπῶν ἀλλὰ δὲν παρέχει τὸ δικαίωμα συμμετοχῆς εἰς τὴν κλήρωσιν τῶν δώρων.

Στ) Παρκαλοῦνται οἱ συνδρομηταὶ νὰ ἔχωσιν ὑπ' ὄψιν των τὰ ἀνωτέρω πρὸς ἀποφυγὴν παρεξηγήσεων.

Η ΑΥΓΗ

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Ἐναντι τοῦ καφενεῖου Θωμᾶ

ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Εἰς τὸ ἀρτισύστατον τοῦτο φαρμακεῖον ἐκτελεῖται μὲ ἀκρίβειαν καὶ εὐτυχεῖν ἰατρικὴν συνταγὴν διὰ νοσίων φαρμάκων ἐκ τῶν καλλιτέρων ἐργοστασίων Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Γερμανίας εἰς τιμὰς ἐλαχίστας. Μένει ἀνοικτὸν μέχρι τῆς 11 νυκτερινῆς ὥρας καθ' ἑκάστην πρὸς εὐκολίαν τῶν πελατῶν του.

Ἐν αὐτῷ ἐλήφθη ἤδη τὸ Σαλβαρτάν ἢ 606 τοῦ Ἐρλιχ-Χάτα, τὸ θαυμαστὸν κατὰ τῆς συφιλιδος φάρμακον.